

งานวิจัยในชั้นเรียน

เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยัน อดทนทางการเรียน
และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา งานแก้สรถยนต์
ของนักเรียนระดับ ปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

ผู้วิจัย

นายวินัย พันธุ์สุขพุ่ม

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเครื่องยนต์ดีเซล ของนักเรียนระดับ ปวช.2 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ชื่อผู้วิจัย นายวินัย พันธุ์สุขพุ่ม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อส่งเสริมเจตคติในการส่งงานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 กลุ่ม 5 สาขาวิชายานยนต์ ปีการศึกษา 2568 ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรีจำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียนความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อความพยายามทางการเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความพยายามทางการเรียนอย่างเต็มที่ ทำสิ่งที่ดี เหมาะสมอย่างที่ตั้งใจไว้ พยายามที่จะพัฒนาตนเอง ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากตำราเรียน ค้นคว้าในห้องสมุด รวมทั้งการฝึกทักษะจากบทเรียนที่ยาก การวางแผนการเรียนที่ดีตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมีจำนวนน้อย ซึ่งในนักเรียนกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเจตคติที่ให้นักเรียนเห็นเป้าหมาย คุณประโยชน์ คุณค่าของความพยายาม รวมทั้งการยอมรับของสังคมที่มีต่อผู้ที่มีความพยายาม รวมทั้งกระตุ้นนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี ให้มีความพยายาม ขยันหมั่นเพียรในด้านการเรียน ให้นักเรียนตระหนักในการวางแผนทางการเรียน มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และหากได้ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัย ก็จะเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในชีวิตตามที่ตนได้มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางเพื่อนำข้อค้นพบในการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน คือ

1. ครูควรศึกษาธรรมชาติของเพศและวัยของนักเรียน ประกอบกับพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อพัฒนาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ครูควรใช้จิตวิทยาในการโน้มน้าวจิตใจให้นักเรียนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเจตคติที่ดี รวมทั้งเห็นคุณค่าของการปรับเจตคติ

คำนำ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อส่งเสริมเจตคติในการส่งงานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 กลุ่ม 5 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียนความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ

เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อความพยายามทางการเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความพยายามทางการเรียนอย่างเต็มที่ ทำสิ่งที่ดี เหมาะสมอย่างที่ตั้งใจไว้ พยายามที่จะพัฒนาตนเอง ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากตำราเรียน ค้นคว้าในห้องสมุด รวมทั้งการฝึกทักษะจากบทเรียนที่ยาก การวางแผนการเรียนที่ดีตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมีจำนวนน้อย ซึ่งในนักเรียนกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเจตคติที่ให้นักเรียนเห็นเป้าหมาย คุณประโยชน์ คุณค่าของความพยายาม รวมทั้งการยอมรับของสังคมที่มีต่อผู้ที่มีความพยายาม รวมทั้งกระตุ้นนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี ให้มีความพยายาม ขยันหมั่นเพียรในด้านการเรียน ให้นักเรียนตระหนักในการวางแผนทางด้านการเรียน มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และหากได้ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัย ก็จะเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในชีวิตตามที่ตนได้มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน

นายวินัย พันธุ์สุขพุ่ม

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	1
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
บทที่ 2 เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของเจตคติ	3
ลักษณะของเจตคติ	4
องค์ประกอบของเจตคติ	5
การวัดเจตคติ	6
ความหมายของวินัย	7
ประเภทของวินัย	8
คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง	9
การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง	9
ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง	10
ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง	11
ความอดทน	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	12
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
การวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	14

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	18
ตัวแปรที่ศึกษา	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	19
การอภิปรายผล	19
ข้อเสนอแนะ	23
บรรณานุกรม	24

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมที่มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การพัฒนาเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ประการเกื้อหนุนกัน แต่ปัจจัยหลักของการพัฒนา จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งบุคคลที่มีคุณภาพนั้น จะต้องมีความสมบัตทั้งทางด้านสมรรถภาพทางร่างกาย แข็งแรงและจิตใจที่ดี มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความอดทน ขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เผชิญปัญหาและอุปสรรคด้วยความมุ่งมั่น คุณสมบัติเหล่านี้ จำเป็นต้องถูกหล่อหลอมให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลในรูปของคำว่า “วินัยในตนเอง”

วินัยในตนเองเป็นวัฒนธรรมของสังคมที่ทุกคนต้องปฏิบัติ เพราะจะทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุข วินัยในตนเองนี้เป็นคุณธรรมประการหนึ่งที่ทุกคนควรสร้างขึ้นสำหรับบังคับพฤติกรรมของตนเอง ทำให้คนเราบรรลุจุดหมายของชีวิตประสบความสุขความเจริญในชีวิต จึงเป็นวินัยที่ครูควรสร้างสรรค์ให้เกิดแก่เด็ก เพราะถ้าเด็กมีวินัยในตนเองตั้งแต่วัยเด็กเล็กนั้นจะทำให้เด็กได้ควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่ดีงามและประสบความสำเร็จในชีวิต จึงต้องดำเนินการฝึกให้เกิดผลอย่างจริงจัง เด็กนั้นนับว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดของประเทศ หากไม่ได้เตรียมพัฒนาเด็กให้เป็นทรัพยากรที่ดีแล้ว การพัฒนาประเทศอาจจะเป็นไปได้ไม่เต็มที่ จะเห็นได้ว่าความมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเยาวชน เมื่อเยาวชนมีวินัยในตนเองเป็นพื้นฐานและมีวินัยต่อสังคม ผลที่สุดก็จะวินัยต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ซึ่งจะทำให้ประเทศชาติก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของจริยธรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านวินัยในตนเอง โดยเห็นว่าวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะในตัวบุคคลที่ควบคุมตนเองได้ ทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม ผู้ที่มีวินัยในตนเองจะเป็นบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้ที่มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎของสังคม

จากการศึกษาความหมายและขอบข่ายและพฤติกรรมของความมีวินัยในตนเอง ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่อง “เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเครื่องยนต์ดีเซล ของนักเรียนระดับ ปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี”

1.2 ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียน
3. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเครื่องยนต์ดีเซล ของนักเรียนระดับ ปวช. 3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ครูแนะแนว ผู้ปกครองในการนำปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนมาสร้างเสริม พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่ามีคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติสืบไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นปวช. 3 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี จำนวน 13 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นปวช. 3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรีจำนวน 13 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองได้แก่
 - 3.1.1 วินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน
 - 3.1.2 ความขยันอดทนทางการเรียน
 - 3.1.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลในการประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม
2. ความอดทน หมายถึง ความเข้มแข็ง ความหนักแน่นของจิตใจในการควบคุม อารมณ์ จิตใจ ร่างกาย ให้สามารถเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ตามมาตรฐานสูงสุดหรือเป็นไปตามที่นักเรียนวางไว้ โดยนักเรียนได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขโดยไม่ย่อท้อ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นนักเรียนชั้นปวช. 3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี จำนวน 13 คน ผู้วิจัยได้จัดลำดับตามสาระดังนี้

1. ความหมายของเจตคติ
2. ลักษณะของเจตคติ
3. องค์ประกอบของเจตคติ
4. การวัดเจตคติ
5. ความหมายของวินัย
6. ประเภทของวินัย
7. คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง
8. การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง
9. ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของวินัยในตนเอง
10. ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง
11. ความอดทน

1. ความหมายของเจตคติ

คำว่าเจตคติตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude มาจากคำว่าAptusในภาษาละตินบางครั้งแปลคำนี้ว่าทัศนคติหรือท่าทีปัจจุบันคำนี้ก็ยังแพร่หลายอยู่แต่นักวิชาการบัญญัติศัพท์ขึ้นมาใหม่คือเจตคติโดยมีความต้องการใช้ศัพท์ให้ทันสมัยมากขึ้น (พิภพชังเงิน, 2547 : 403)โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติศัพท์ว่าเจตคติหมายถึงท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 : 321)

นิพนธ์แจ้งเอี่ยม (อ้างถึงในพิภพชังเงิน, 2547 : 407) กล่าวว่าเจตคติหมายถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเราสามารถรู้ได้โดยดูจากพฤติกรรมของบุคคลว่าจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างไร

สุชาติประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538 : 149) กล่าวว่าทัศนคติหมายถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งจะแสดงออกให้เห็นได้จากคำพูดหรือพฤติกรรมที่สะท้อนทัศนคตินั้นคนแต่ละคนมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากมายแตกต่างกันทัศนคติแม้จะเป็นสิ่งที่เป็นนามธรรมแต่เป็นสิ่งที่จริงเป็นจังสำหรับบุคคล

ที่มีทัศนคตินั้นบทบาทของทัศนคติต่อพฤติกรรมของคนมีมากแทบจะกล่าวได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตมนุษย์ขึ้นอยู่กับทัศนคติไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กเรื่องใหญ่หรือเรื่องสำคัญมากมายเพียงใด

รังสรรค์ประเสริฐศรี (2548 : 68) กล่าวว่าทัศนคติหมายถึงการประเมินหรือการตัดสินเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุคนหรือเหตุการณ์ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนคนหนึ่งเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างหรือเป็นท่าทีหรือแนวโน้มของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นบุคคลกลุ่มคนความคิดหรือสิ่งของก็ได้โดยมีความรู้สึกหรือความเชื่อเป็นพื้นฐานทัศนคติไม่ใช่สิ่งเดียวกับค่านิยมเพราะค่านิยมเป็นสิ่งที่เราเห็นคุณค่าแต่ทัศนคติเป็นความรู้สึกด้านอารมณ์ (พอใจหรือไม่พอใจ) แต่ทั้ง 2 อย่างมีความสัมพันธ์กันทัศนคติเป็นพลังอย่างหนึ่งที่มองไม่เห็นเช่นเดียวกับสัญชาตญาณหรือแรงจูงใจแต่เป็นพลังซึ่งสามารถผลักดันการกระทำบางอย่างที่สอดคล้องกับความรู้สึกของทัศนคติ

วิเชียรวิทย์อุดม (2547 : 45) กล่าวว่าทัศนคติเป็นแบบแผนของความรู้สึกความเชื่อและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลกลุ่มคนแนวคิดสิ่งที่แสดงออกหรือวัตถุประสงค์โดยตรงทัศนคติคืออารมณ์การรับรู้และพฤติกรรมโดยรวมความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมไม่ได้เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนเสมอไปถึงแม้ว่าจะมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตก็ตามความสัมพันธ์ของทัศนคติและพฤติกรรมอาจจะเห็นได้ชัดเจนเมื่อเป็นความตั้งใจของแต่ละบุคคลได้ถูกแสดงออกมาโดยการกระทำตามแนวทางที่แน่นอนซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าเป็นทัศนคติเฉพาะและแบบอย่างที่จะเกี่ยวข้องกับทัศนคติในการทำงานอีกอย่างที่น่าสนใจก็คือพันธะสัญญาที่มีต่อองค์การทั้งความพึงพอใจและพันธะสัญญาต่างก็มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมองค์การเป็นอย่างมาก

กล่าวโดยสรุปอาจให้ความหมายของเจตคติได้ว่าเจตคติหมายถึงความคิดเห็นความรู้สึกและความรู้สึกของบุคคลที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบหรือความโน้มเอียงที่จะแสดงออกต่อสิ่งต่างๆเช่นบุคคลสถาบันสถานการณ์เรื่องราวต่างๆไปในทางใดทางหนึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านคือชอบหรือไม่ชอบเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

2. ลักษณะของเจตคติ

กฤษฎา ศักดิ์ศรี (2530 :185 – 188) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของเจตคติ สรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของบุคคลที่ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
3. เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายนอกและภายใน เราจะสังเกตได้ว่าบุคคลมีเจตคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับ โดยสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมา
4. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน มีที่มาสลับซับซ้อน เพราะเจตคติขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ฉะนั้นจึงผันแปรได้

5. เจตคติเกิดจากการเลียนแบบ สามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่นๆได้
6. ทิศทางของเจตคติ มี 2 ทิศทาง คือ สนับสนุนหรือต่อต้านและปริมาณของเจตคติมีตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึงไม่พอใจอย่างยิ่ง เจตคติของบุคคลแต่ละคนจะมีความรุนแรงต่างกัน
ไป
7. เจตคติอาจเกิดขึ้นมาจากความมีจิตสำนึก หรือจากจิตไร้สำนึกก็ได้
8. เจตคติมีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร กว่าบุคคลจะมีเจตติต่อสิ่งใดได้ต้องใช้เวลานาน ใช้
ความคิดลึกซึ้ง พิจารณาละเอียดรอบคอบแล้วจึงเกิดเจตคติต่อสิ่งนั้น เจตคติอาจเกิด
เปลี่ยนแปลงได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงได้ในเวลาอันรวดเร็ว
9. บุคคลแต่ละบุคคลย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งเดียวกัน แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ
ประสบการณ์ของบุคคลนั้น

3. องค์ประกอบของเจตคติ

เจตคติหรือทัศนคติมีองค์ประกอบที่สำคัญโดยทั่วไปคือ (สร้อยตระกูลอรธมานะ, 2542 : 64-65 ;
ปราณีทองคำ, 2539 : 147)

- 1) องค์ประกอบด้านความคิดความเข้าใจ (Cognitive Component) ความคิดความเข้าใจนี้จะเป็น
การแสดงออกซึ่งความรู้หรือความเชื่อซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในประสบการณ์ต่างๆจาก
สภาพแวดล้อมอันเป็นเรื่องของปัญหาในระดับที่สูงขึ้นอาทินักบริหารหรือผู้บังคับบัญชามีความคิด
หรือความเชื่อว่ามีผู้ใต้บังคับบัญชาของเขานั้นมีลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่สามารถปกครองตนเอง
ได้ดังนั้นเขาจึงได้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมใน
การทำการวินิจฉัยสั่งการ
- 2) 2) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะ
สภาพทางอารมณ์ (Emotion) ประกอบกับการประเมิน (Evaluation) ในสิ่งนั้นๆอันเป็นผลจาก
การเรียนรู้ในอดีตดังนั้นจึงเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกอันเป็นการยอมรับอาทิชอบถูกใจสนุก
หรือปฏิเสธต่อสิ่งนั้นอาทิเกลียดโกรธก็ได้ความรู้สึกนี้อาจทำให้บุคคลเกิดความยึดมั่นและอาจแสดง
ปฏิกิริยาตอบโต้หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกดังกล่าว
- 3) 3) องค์ประกอบด้านแนวโน้มของพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึงแนวโน้มของ
บุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติต่อสิ่งที่ตนชอบหรือเกลียดอันเป็นการตอบสนองหรือการ
กระทำในทางใดทางหนึ่งซึ่งเป็นผลมาจากความคิดความเชื่อความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเรานั้นๆ
อาทิบุคคลนั้นมีทัศนคติที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยหรือมีความคิดความเชื่อความรู้สึกที่ดีต่อ
ระบอบประชาธิปไตยบุคคลผู้นั้นก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแบบเข้าหาหรือแสวงหา (Seek
Contact) ตรงกันข้ามหากมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นๆไม่ดีก็จะเกิดพฤติกรรมในการถอยหนีหรือหลีกเลี่ยง
(Avoiding Contact)

4. การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งตัวเราเองเท่านั้นที่ทราบการวัดเจตคติโดยตรงจึงทำไม่ได้

แต่การศึกษาเจตคตินั้นสามารถกระทำได้เจตคติสามารถวัดได้โดยการสร้างแบบวัดเจตคติเพื่อถามความรู้สึกต่อสิ่งเร้าในรูปของความชอบหรือไม่ชอบแบบวัดเจตคติที่นิยมใช้มีอยู่ 3-4 วิธีคือ (สุวิทย์บุญช่วย และคณะ, 2541 :10-12 ; สุชาติประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538 : 166)

1. วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นวิธีการวัดเจตคติที่รู้จักกันแพร่หลายมากที่สุดวิธีหนึ่งการวัดเจตคติของลิเคิร์ตเริ่มด้วยการรวบรวมหรือเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ต้องการจะศึกษาให้ความหมายสิ่งที่ต้องการจะวัดให้แน่นอนชัดเจนและครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการวัดทั้งหมดและข้อความที่สร้างขึ้นต้องประกอบไปด้วยข้อความที่สนับสนุนและต่อต้านในเรื่องที่ต้องการจะวัดกล่าวคือมีข้อความที่เป็นบวกและเป็นลบละกันไปและนำข้อความที่รวบรวมได้ไปลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะทำการศึกษาโดยกำหนดคำตอบของแต่ละข้อความให้เลือกตอบคือเห็นด้วยอย่างยิ่งเห็นด้วยไม่แน่ใจไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งการให้คะแนนนั้นจะขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็นข้อความที่สนับสนุนหรือเป็นบวกถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนนและลดลงไปจนถึงตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 1 คะแนนส่วนข้อความที่ต่อต้านหรือเป็นลบถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนนและลดลงเรื่อยๆไปจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 1 คะแนนคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนในแบบวัดเจตคติคือผลรวมของคะแนนทุกข้อในแบบวัดเจตคติซึ่งลิเคิร์ตถือว่าผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดย่อมมีโอกาที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นมากและในทำนองเดียวกันผู้ที่มีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งใดนั้นโอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็ม้น้อยและโอกาที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นจะมีมากคะแนนรวมของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงเจตคติของผู้ตอบในแบบวัดเจตคติของแต่ละคน

2. วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) วิธีการวัดแบบเทอร์สโตนนี้เน้นปัญหาด้านการมีช่วงเท่ากันมากกว่าการวัดแบบอื่นซึ่งในทางปฏิบัติหมายถึงวิธีการให้น้ำหนักหรือคะแนนแต่ละข้อความที่ประกอบขึ้นมาเป็นสเกลข้อความแต่ละข้อความจะมีน้ำหนักในแต่ละช่วงเท่ากันโดยเทอร์สโตนยึดหลักที่ว่า “คุณลักษณะใดๆในความรู้สึกของคนเรานั้นจะมีตั้งแต่เห็นด้วยน้อยที่สุดไปจนถึงเห็นด้วยมากที่สุด” โดยจะแบ่งช่วงความรู้สึกออกเป็นช่วงเท่าๆกันความคิดเห็นแต่ละข้อความจะมีน้ำหนักค่าเจตคติต่างกันไปจะอยู่ในช่วงไหนนั้นก็แล้วแต่ข้อความคิดเห็นนั้น

3. วิธีกัทแมนสเกล (Guttman Scale) จากข้อบกพร่องเทอร์สโตนสเกลและลิเคิร์ตสเกลในเรื่องเกี่ยวกับความหมายของคะแนนและความเป็นมิติเดียวกันตลอดจนความสามารถในการนำคะแนนมาสร้างเป็นสเกลใช้แก้ข้อบกพร่องที่กัทแมนได้ให้ความสนใจและคิดหาวิธีสร้างสเกลที่มีคุณสมบัติเด่น

4. วิธีการหาความแตกต่างของความหมาย (Semantic Differential) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอด (Concepts) ของบุคคลแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ผู้ที่คิดวิธีนี้คือชาร์ลอสกู๊ด (Charles E. Osgood) และผู้ร่วมงานเป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่จะศึกษาโดยการให้ประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการวัดอาจจะเป็นสถานที่บุคคล เหตุการณ์ ฯลฯ การประมาณค่านั้นใช้คำคุณศัพท์ซึ่งตรงกันข้ามและมีลำดับของความมากน้อยจากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งรวมทั้งหมด 7 อันดับ (บางครั้งใช้ 5 หรือ 3 อันดับ) ในการที่จะให้ผู้ตอบประเมินค่ามากหรือน้อยนี้ทำให้เชื่อได้ว่าแบบวัดนี้สามารถใช้วัดเจตคติของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งต่างๆ ได้และสามารถเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของกลุ่มต่างๆ ได้

5. ความหมายของวินัย

คำว่า วินัย หรือ ตรงกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Discipline มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายลักษณะ อาทิ เช่น พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ ดังนี้ วินัยหมายความว่า ระเบียบสำหรับกำกับความประพฤติให้เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นกกระเบียบแบบแผน ข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

นอกจากนี้การให้นิยามของวินัย ยังมีลักษณะที่แตกต่างกันตามเงื่อนไขของการใช้คำว่า วินัย ว่ามีความมุ่งหมายเพื่ออะไร เช่น ในด้านการศึกษา การให้คำนิยามของวินัย จะมีความหมายถึง พฤติกรรมของครู ซึ่งมีเจตนาที่จะสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งเงื่อนไขที่มีความจำเป็นที่สุดในความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถในการควบคุมตนเองของผู้เรียน ซึ่งระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่สถาบันการศึกษาได้กำหนดขึ้นให้ผู้เรียนต้องปฏิบัติตาม ถ้าฝ่าฝืนจะต้องมีการทำโทษตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้

ทั้งนี้จากเอกสารการสอนวิชาการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้สรุปความหมายของวินัยได้เป็น 2 แนวทาง คือ

1. ความหมายในทางรูปธรรม หมายถึง ข้อปฏิบัติ หรือแบบสำหรับคนในองค์กรในหมู่ ในเหล่า ในวงการแต่ละแห่ง โดยข้อปฏิบัติหรือแบบที่กำหนดไว้สำหรับสมาชิกในองค์กรนั้น ๆ จะเรียกว่า วินัย อาทิเช่น วินัยทหาร วินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ

ความหมายของวินัยในทางรูปธรรม สามารถนำไปใช้เป็นหลักในทางปฏิบัติได้ว่า

1.1 วินัยในองค์กรต่าง ๆ อาจมีลักษณะแตกต่างกันออกไป การกระทำอย่างเดียวกันในองค์กรหนึ่งอาจจะไม่ถือว่าการปฏิบัติดังกล่าวเป็นความผิด

1.2 ในการพิจารณาว่าการกระทำใดผิดวินัยหรือไม่ ต้องพิจารณาว่าเป็นการกระทำที่ผิดข้อปฏิบัติ หรือผิดแบบของสมาชิกในองค์กรนั้นหรือไม่ ถ้าไม่มีการกำหนดไว้ในข้อปฏิบัติ จะไม่ถือว่าเป็นความผิด หรือในกรณีกลับกันถ้าหากมีข้อปฏิบัติกำหนดไว้และมีการฝ่าฝืนก็ถือว่าเป็นผิดข้อปฏิบัติ

1.3 ในการกำหนดระดับการลงโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดวินัย จะต้องพิจารณาการกำหนดความหนักเบาของโทษ โดยแตกต่างกันออกไปในแต่ละองค์กร

2. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรม (Behavior) ที่แสดงออกมาเป็นการควบคุมตนเอง การยอมรับหรือปฏิบัติตามการนำ หรือ การบังคับบัญชา การมีระเบียบและการอยู่ในแบบแผน

จากความหมายของวินัยในทางนามธรรม จะพบว่าโดยแท้จริงแล้ว วินัยที่ต้องการทำให้ตัวข้อปฏิบัติ หรือตัวแบบแผนไม่ หากแต่วินัยที่ต้องการให้มี คือ การควบคุมตน การปฏิบัติตามข้อบังคับ การอยู่ในแบบแผน การปฏิบัติตามการนำ การปฏิบัติตามการบังคับบัญชา การมีระเบียบและลักษณะเชิงพฤติกรรมดังกล่าวจะแสดงออกมามีด้วยสิ่งทีมาจากพื้นฐานทางจิตใจ ด้วยเหตุนี้ การที่จะทำให้ทุกคนในองค์กรมีวินัย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับพฤติกรรม ต้องพัฒนาจิตใจ ต้องนำต้องกำกับด้วย มิใช่มุ่งแต่จะพัฒนาหาทางกำหนดข้อปฏิบัติหรือระเบียบให้มีความครอบคลุมรัดกุมแต่เพียงอย่างเดียว หรือมุ่งแต่จะคอยลงโทษเมื่อมีสมาชิกในองค์กรคนใดคนหนึ่งกระทำการฝ่าฝืน ข้อปฏิบัติหรือระเบียบขององค์กร

6. ประเภทของวินัย

หลักสำคัญของวินัยมีไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมนั้น ๆ ให้อยู่ในกรอบปฏิบัติเดียวกัน ด้วยเหตุที่แต่ละคนต่างมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นสภาวะแวดล้อม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ จึงเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลให้สมาชิกในสังคมแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการมาอยู่รวมกันจึงอาจจะทำให้เกิดการกระทำตามความพึงพอใจของตนเอง ฉะนั้นการมีแนวทางปฏิบัติเดียวกันจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยภายในสังคม จึงได้มีการแบ่งประเภทของวินัยเป็น 4 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง
2. วินัยในห้องเรียน
3. วินัยในโรงเรียน
4. วินัยทางสังคม

แต่โดยส่วนใหญ่ แล้ว การแบ่งประเภทของวินัยโดยใช้เกณฑ์แหล่งที่มาของอำนาจที่ใช้ในการควบคุมพฤติกรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วินัยภายนอก หรือ ส่วนรวม หรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้บุคคลทุกคนในสังคมปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนั้นการที่บุคคลใดประพฤติปฏิบัติตามก็ด้วยความเกรงกลัวอำนาจหรือการลงโทษ จึงเป็นการปฏิบัติตามที่บุคคลอยู่ในภาวะจำยอมจากการถูกควบคุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดการไม่ปฏิบัติตามวินัยซึ่งถูกกำหนด แต่ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่แล้ว วินัยประเภทนี้จะตั้งกฎเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติไว้เป็นกลาง ๆ ดังนั้นทุกคนจึงสามารถประพฤติปฏิบัติตามได้

2. วินัยในตนเอง (Self - Discipline) หมายถึง แนวทางที่บุคคลเลือกปฏิบัติเพื่อบังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม ทั้งนี้เกิดจากความสมัครใจโดยมิได้ถูกบังคับ ควบคุมจากอำนาจภายนอกแต่อย่างใด และข้อปฏิบัติดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายหลักคือ การเกิดความสุขภายในสังคม

วินัยในตนเอง จึงเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของตน โดยมิได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอก หากแต่เกิดจากแรงกระตุ้นภายในของตัวบุคคลนั้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเกิดการเรียนรู้ว่าเป็นค่านิยมที่ดี ซึ่งสอดคล้องตามกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของสังคม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนแก่ตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีสิ่งเร้าจากปัจจัยภายนอกและภายใน ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างที่ตนหวังไว้

7. คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

การที่บุคคลมีวินัยในตนเอง ย่อมหมายถึง บุคคลนั้นเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยเหตุที่วินัยในตนเอง คือ ลักษณะที่มีความสำคัญต่อการแสดงออกทางคุณธรรมและจริยธรรม จึงสรุปได้ว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังนี้ คือ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความตั้งใจ มีความอดทน มีความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา

8. การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง

หากต้องการที่จะปลูกฝังวินัยในตนเองควรที่จะเริ่มต้นในวัยเด็ก เพราะพฤติกรรมในช่วงวัยนี้จะจัดอยู่ในประเภทพฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางที่แน่นอน (Doubful Behavior) ซึ่งการแสดงพฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์และองค์ประกอบที่แวดล้อม ดังนั้น จึงง่ายต่อการปลูกฝังความมีวินัย และกระบวนการที่เหมาะสมและได้ผลดีที่สุด คือ การถ่ายทอดทางสังคม

ความต้องการเสริมสร้างระบบการสร้างวินัยในตนเองที่ดี ไม่ควรมุ่งเน้นที่การลงโทษ อันเป็นวิถีทางที่จะส่งผลกระทบในทางลบเสียมากกว่า หากแต่การสร้างวินัยในตนเองที่ดีควรใช้แนวทางในการฝึกอบรมหรือให้ความรู้ ความเข้าใจมากกว่า โดยต้องทำความเข้าใจว่า เพราะเหตุใดจึงมีความต้องการและความจำเป็นขององค์กรในการที่ต้องการขอความร่วมมือจากสมาชิกในองค์กร ในส่วนของความมีวินัยเพื่อจะได้ไปสู่จุดหมายร่วมกัน โดยการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองมี 4 แนวทางดังนี้

1. เรียนรู้และเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงวินัยขององค์กรที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ว่ามีแนวทางปฏิบัติหรือห้ามปฏิบัติอะไร อย่างไรบ้าง
2. สำนึกในหน้าที่ว่า จะต้องปฏิบัติตามแบบอย่างหรือต้องรักษาวินัยขององค์กร

3. ตระหนักถึงความสำคัญของวินัยว่า จะสร้างความเจริญ ความดีงามและความสำคัญให้แก่ทั้งตนเองและองค์กร

4. ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติในข้อห้ามอย่างเคร่งครัด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้แนะแนวทางในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย
2. ให้โอกาสเด็กที่จะริเริ่มทำกิจกรรมอย่างอิสระ
3. สนับสนุนให้เด็กมีโอกาสคิดและตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
4. เปิดโอกาสให้เด็กช่วยกันสร้างข้อตกลง
5. แสดงความชื่นชมเมื่อเด็กปฏิบัติตามข้อตกลง ให้กำลังใจและช่วยเหลือเด็กที่

ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้

6. ทบทวนสิ่งที่ได้กระทำ โดยการถามหรือกล่าวชมเชย

9. ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง

คุณค่าของวินัย นั้นช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมต่าง ๆ อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ซึ่งวินัยไม่ได้หมายถึง กฎเกณฑ์ หรือ ระเบียบ ข้อบังคับ ในกลุ่มชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ยังหมายถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัยในตนเองด้วย กลุ่มสังคมใดที่มีสมาชิกที่มีวินัยในตนเองมาก วินัยในสังคมนั้นก็อาจไม่จำเป็นที่จะต้องสร้างมากนัก เพราะทุกคนในสังคมจะมีความรับผิดชอบสูงและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกัน และมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างดี

จุดมุ่งหมายของวินัยทั้งหลายนั้นมิใช่การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นแนวทางที่ผู้ใหญ่ต้องการ แต่จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของวินัย คือ เพื่อให้เด็กเกิดความต้องการที่จะกระทำการที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตนเอง มิใช่จากสิ่งที่อยู่แวดล้อมหรือการบังคับบัญชา วินัยที่ดีเกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวเองมากกว่าแรงบังคับจากภายนอก คือ ความมีวินัยในตนเอง

ประโยชน์ความมีวินัยในตนเอง

- ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
- ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
- ช่วยเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าให้ตนเอง
- ช่วยให้ครูและนักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน
- ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

10. ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

วินัยเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเด็กเพราะช่วยต่อเติมความปรารถนาของเด็กให้เต็ม รวมทั้งให้เกิดการปรับตัวทางบุคลิกภาพและสังคมอย่างมีสุข บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกรับผิดชอบ
4. ไม่กังวลใจ
5. มีความตั้งใจจริง ใจคอมั่นคง
6. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
7. มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
8. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
9. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
10. มีความอดทน

11. ความอดทน

ความอดทน คือ ความเข้มแข็ง ความหนักแน่นของจิตใจในการควบคุมอารมณ์ จิตใจ และร่างกายให้สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

การที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ต้องอาศัยการฝึกฝน ความเพียรพยายามและที่สำคัญต้องมีความอดทนในสิ่งที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่องานสิ่งนั้นจะได้สำเร็จลุล่วง การฝึกความอดทนมีหลายอย่าง เช่น อดทนต่อความลำบาก อดทนต่อความทุกข์ อดทนต่อความเจ็บใจ อดทนต่ออำนาจกิเลส ฯลฯ

การที่คนเราจะมีระเบียบวินัยได้ต้องอาศัยความอดทนในตัวเอง จึงนำไปสู่ความเป็นพลเมืองที่ดี ความอดทนจึงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้บุคคลเกิดวินัยขึ้น เช่น การเข้าแถวซื้ออาหาร อดทนในการทำงานต่าง ๆ อดทนและทำตามกฎของบ้านเมือง ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูง จะมีความรับผิดชอบสูง มีความวิตกกังวลต่ำ มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิดและพฤติกรรมทางสังคม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเครื่องยนต์ดีเซล ของนักเรียนระดับ ปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 13 คน ได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวความคิดเกี่ยวกับความหมาย ประโยชน์ ลักษณะวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด เพื่อทำการศึกษาสภาพความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ชั้นปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 13 คน
3. กำหนดวัตถุประสงค์
4. กำหนดกลุ่มประชากร สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นปวช. 3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรีจำนวน 13 คน
5. สร้างเครื่องมือการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาจากหลักการ ทฤษฎี แนวคิดวัตถุประสงค์ เพื่อจำแนกว่าควรสร้างเครื่องมือวัดด้านใดบ้าง ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ชั้นปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรีจำนวน 13 คน ที่ต้องการศึกษา
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
7. การสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้น ปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จำนวน 13 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จำนวน 13 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษา เจตคติที่มีต่อวินัย ในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ นักเรียนปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานีจำนวน 13 คน โดย ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวความคิดเกี่ยวกับความหมาย ประโยชน์ ลักษณะวินัยในตนเอง ด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนต่อและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด เพื่อทำการศึกษาสภาพความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ปวช.3กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานีจำนวน 13 คน การสร้าง เครื่องมือสำหรับการวิจัยแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

3.2.1 ความมีวินัยในห้องเรียน

3.2.2 ความขยันอดทน

3.2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบ แบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4
ผลการวิจัยและอภิปรายข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคพลบุรีจำนวน 13 คนตามแนวทางการศึกษา เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 1 เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน

ข้อ	คำถาม	ทำประจำ %	ทำบางครั้ง %	ไม่เคยทำ %
1.	ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ	0	66.27	36.73
2.	นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน	12.24	86.67	4.08
3.	นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนด	51.02	42.86	6.12
4.	เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ	0	2.04	97.96
5.	นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน	2.04	14.29	86.67
6.	นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอน	4.08	86.67	12.24
7.	นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน	4.08	20.41	75.51
8.	นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน	0	51.02	48.98
9.	เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครู	20.41	66.27	16.33

จากตารางที่ 1 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียนพบว่า

ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 66.27%

นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 86.67%

นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนดนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 51.02%

เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 97.96%

นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 86.67%

นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 86.67%

นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 75.51%

นักเรียนลอกการบ้านเพื่อนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 51.02 %
เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครูนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 66.27 %

ตารางที่ 2 เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทน

ข้อ	คำถาม	ทำประจำ %	ทำบางครั้ง %	ไม่เคยทำ %
10	นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่น	44.90	44.90	10.20
11	นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่คุณครูมอบหมาย	0	42.86	57.14
12	นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้าน	14.29	40.82	44.90
13	ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จ	48.96	42.86	8.16
14	เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับ	36.73	51.02	12.24
15	เมื่อนักเรียนทำผิด จะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้	36.73	53.06	10.20

จากตารางที่ 2 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนพบว่า

นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่นนักเรียนที่ทำประจำและทำบางครั้งมีจำนวนเท่ากัน มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **44.90 %**

นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่คลุมเครืออบหมาย นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **57.14 %**

นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้านนักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **44.90 %**

ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **48.96 %**

เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **51.02 %**

เมื่อนักเรียนทำผิดจะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้ให้นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **53.06 %**

ตารางที่ 3 เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	คำถาม	ทำประจำ %	ทำบางครั้ง %	ไม่เคยทำ %
16	เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะ	67.35	20.41	12.24
17	นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียน	69.39	24.49	6.12
18	ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดี	53.06	40.82	6.12
19	นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”	46.94	53.06	0
20	ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบ	87.76	10.20	2.04
21	นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุดในที่สุด	30.61	51.02	18.37
22	นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดี อย่างที่ตั้งใจไว้	51.02	44.90	4.08

23	ถ้าผลการเรียนไม่ดี นักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น	57.14	42.86	0
24	ในบทเรียนที่ยาก ๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป	40.82	55.10	4.08
25	นักเรียนพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน	34.69	48.98	16.33

ตารางที่ 3 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 67.35 %

นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียนนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 69.39 %

ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดีนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 53.06 %

นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 53.06 %

ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 87.76 %

นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุดนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 51.02 %

นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดี อย่างที่ตั้งใจไว้นักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 51.02 %

ถ้าผลการเรียนไม่ดี นักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้นนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 57.14 %

ในบทเรียนที่ยาก ๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 55.10 %

นักเรียนพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 48.98 %

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านวินัยในตนเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียน
3. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับ ปวช.3 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคพุนนังจำนวน 13 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองได้แก่

1. วินัยในห้องเรียน
2. ความขยันอดทนทางการเรียน
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปรตาม คือ

- พฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษา เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นระดับ ปวช.2 กลุ่ม 5 แผนกวิชาช่างยนต์ ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยเทคนิคพุนนังจำนวน 16 คน โดยการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ความมีวินัยในห้องเรียน
2. ความขยันอดทนทางการเรียน
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน พบว่า

1.1 ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 66.27% ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำ คิดเป็น 36.73 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำไม่มีเลย แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการไม่นำวิชาอื่น ๆ มาทำขณะที่เรียนวิชาหนึ่งอยู่

1.2 นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 86.67%นักเรียนที่ทำประจำมี 12.24 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมี 4.08 % แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมักชอบพูดคุยกันมากขณะที่ครูสอน เป็นพฤติกรรมที่ต้องปรับปรุง เพื่อให้บรรยากาศการเรียนการสอนดีขึ้น นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนดนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 51.02 % ส่วน นักเรียนที่ทำบางครั้ง และไม่เคยทำรวมกันแล้วมีถึง 48.96 % แสดงให้เห็นว่า นักเรียน 2 กลุ่มหลังนี้จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงเจตคติเกี่ยวกับวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง

1.4 เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 97.96 % นักเรียนที่ทำบางครั้ง มี 2.04 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำไม่มีเลย แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีมากที่จะไม่กระทำการแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ

1.5 นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 86.67 % นักเรียนที่ทำบางครั้งมี 14.29 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำมี 2.04 % แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ดี ไม่ประพฤติดนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน ส่วนนักเรียนที่ปฏิบัติตนในลักษณะดังกล่าวบ้างและทำประจำ คงต้องพิจารณาสาเหตุของการปฏิบัติและหาแนวทางแก้ไขต่อไป

1.6 นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 86.67 % นักเรียนที่ไม่เคยทำมี 12.24 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำมี 4.08 % แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ควรได้รับการปรับพฤติกรรมเรื่องเกี่ยวกับการเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอนซึ่งอาจจะเป็นลักษณะเฉพาะของวัยและเพศของนักเรียน ต้องจึงพิจารณาปรับลดพฤติกรรมดังกล่าว

1.7 นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 75.51 % นักเรียนที่ทำบางครั้งมี 20.41 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำมี 4.08 % แสดงว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการไม่ปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม ส่วนนักเรียนที่ทำเป็นบางครั้งหรือทำประจำควรที่จะได้รับการอบรมให้พิจารณาถึงข้อเสียของพฤติกรรมดังกล่าวและงดเว้นพฤติกรรมนี้เสีย

1.8 นักเรียนลอกการบ้านเพื่อนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 51.02 % นักเรียนที่ไม่เคยทำมี 48.98 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำไม่มี แสดงว่ายังคงมีพฤติกรรมการลอกการบ้านเพื่อนอยู่อีกพอควร จึงต้องมีการหาสาเหตุของพฤติกรรมดังกล่าวของนักเรียนว่าเป็นเพราะสาเหตุใด เช่น เวลาเรียนนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนจึงทำไม่ได้ การบ้านมากจนทำไม่ทัน นักเรียนเกียจคร้านไม่ยอมทำแต่กลัวความผิดจึงมาลอกการบ้านเพื่อให้มีส่งครู ฯลฯ

1.9 เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครูนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 66.27 % นักเรียนที่ทำประจำมี 20.41 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมี 48.98 % แสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มทางเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาเรียนของตนเองให้ดีขึ้น เมื่อไม่เข้าใจนักเรียนต้อง กล้าที่จะถามครู แต่ก็ต้องพัฒนาในกลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยทำเลยให้มีพฤติกรรมด้านนี้ให้มากขึ้น

จากการพิจารณาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นปวส. 2 กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 พบว่า ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีถึงดีมาก ส่วนกลุ่มนักเรียนที่ยังมีเจตคติและพฤติกรรมที่ไม่ดีสมควรที่จะค้นหาสาเหตุของแต่ละบุคคลและในแต่ละกรณี เพื่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนต่อไป

2. เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียน พบว่า

2.1 นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่นนักเรียนที่ทำประจำและทำบางครั้งมีจำนวนเท่ากัน มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 44.90 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมี 10.20 % จากการพิจารณานักเรียนกลุ่มที่ทำบางครั้งและไม่เคยทำ ควรได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรับผิดชอบให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองให้มากขึ้น

2.2 นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่ครูมอบหมาย นักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 57.14 % นักเรียนที่ทำบางครั้งมี 42.86 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำไม่มี แสดงว่านักเรียนยังมีเจตคติเรื่องความรับผิดชอบต่องานที่ครูมอบหมายดี แต่ต้องพิจารณาพัฒนานักเรียนในกลุ่มนักเรียนที่ทำบางครั้ง ให้มีความถี่ของการหลีกเลี่ยงงานน้อยลงให้มากที่สุด

2.3 นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้านนักเรียนที่ไม่เคยทำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 44.90 % นักเรียนทำบางครั้งมี 40.82 % ส่วนนักเรียนที่ทำประจำมี 14.29 % แสดงว่า นักเรียนมีแนวโน้มที่มีเจตคติที่ดีต่อการอดทนทำการบ้าน แต่คงต้องพัฒนาเจตคติของนักเรียนในกลุ่มที่ทำประจำและทำบางครั้ง ให้มีความอดทนมากยิ่งขึ้น

2.4 ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 48.96 % นักเรียนทำบางครั้งมี 40.82 % นักเรียนที่ไม่เคยทำ 8.16 % แสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มทางเจตคติต่อความพยายามในการทำการทดลอง ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่ขาดความพยายามทำการทดลองจนเสร็จ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำการทดลองให้สำเร็จ เพื่อทำขั้นตอนต่อไปคือการสรุปผลการทดลองและอื่น ๆ

2.5 เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 51.02 % นักเรียนที่ทำประจำมี 36.73 % นักเรียนที่ไม่เคยทำ 12.24 % แสดงว่า นักเรียนมีแนวโน้มเจตคติที่มีพฤติกรรมในด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง แต่ต้องกระตุ้นนักเรียนในกลุ่มที่ทำบางครั้ง ให้รู้จักหน้าที่ของตนเองและกระทำหน้าที่ของตนเองให้ดีขึ้น รวมทั้งพัฒนานักเรียนในกลุ่มที่ไม่เคยทำ ให้มีพฤติกรรมความรับผิดชอบในการดูหนังสือสอบ โดยไม่ต้องมีใครมาบังคับ

2.6 เมื่อนักเรียนทำผิด จะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้ให้นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 53.06 %นักเรียนที่ทำประจำ 36.73 % นักเรียนที่ไม่เคยทำ 10.20 % แสดงว่าเมื่อนักเรียนทำผิดแล้ว นักเรียนมีแนวโน้มที่จะพยายามแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น ส่วนในกลุ่มที่ไม่เคยทำ ไม่พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองครูควรอบรมชี้แจงให้

จากการพิจารณาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียนของนักเรียนชั้น ปวส. 2กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 แผนกวิชาช่างยนต์ พบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มทางเจตคติที่ดี ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่ยังมีเจตคติที่ไม่ดีนั้น ครูควรต้องอบรมชี้แจงให้นักเรียนเห็นคุณค่า คุณประโยชน์ของความอดทนในการทำงาน ความรับผิดชอบต่องานในการทำงานในหน้าที่และต้องกระทำอย่างเต็มที่ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงผลที่เกิดจากความสำเร็จในการทำงาน ยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและความสำเร็จในชีวิตที่ได้รับความชื่นชม ยกย่องจากคนรอบข้างและสังคม เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มนี้มีแนวโน้มเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียนดีขึ้น

3. เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จทางการเรียน

- เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 67.35 %นักเรียนที่ทำบางครั้ง มี 20.41 %นักเรียนที่ไม่เคยทำ 12.24 %

- นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียนนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 69.39 % นักเรียนที่ทำบางครั้ง คิดเป็น 24.49 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำ คิดเป็น 6.12 %

- ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดีนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 53.06 % นักเรียนที่ทำบางครั้ง คิดเป็น 40.82 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำ คิดเป็น 6.12 %

จากทั้ง 3 ข้อข้างต้น หากพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้ว่า นักเรียนมีเจตคติที่จะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ หรือให้ได้รับชัยชนะทั้งนักเรียนที่ทำประจำและทำเป็นบางครั้ง ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมีอยู่จำนวนหนึ่งที่ควรต้องกระตุ้นให้เป็นผู้ที่อยากประสบความสำเร็จ โดยอาจจะเริ่มต้นจากการได้รับคำชมเชยจากการประสบความสำเร็จในระดับและประเภทของความถนัดหรือความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียนแต่ละคนเช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา วิชาการ หรือกิจกรรมการบริการ (ลูกเสือ) ฯลฯ

3.2 เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อความพยายามทางการเรียน

- นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น” นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 53.06 % นักเรียนที่ทำประจำ คิดเป็น 46.94 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำไม่มี

- ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น 87.76 %นักเรียนที่ทำบางครั้ง คิดเป็น 10.20 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำ คิดเป็น 2.04 %

- ถ้าผลการเรียนไม่ดี นักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้นนักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **57.14 %** นักเรียนที่ทำบางครั้ง คิดเป็น 42.86 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำไม่มี
- นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดี อย่างที่ตั้งใจไว้นักเรียนที่ทำประจำ มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **51.02 %** นักเรียนที่ทำบางครั้ง คิดเป็น 44.90 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำคิดเป็น 4.08 %
- ในบทเรียนที่ยาก ๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป นักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **55.10 %** นักเรียนที่ทำประจำ คิดเป็น 40.82 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำคิดเป็น 4.08 %
- นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุดนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **51.02 %** นักเรียนที่ทำประจำ คิดเป็น 30.61 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำคิดเป็น 18.37 %
- นักเรียนพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนนักเรียนที่ทำบางครั้ง มีค่าร้อยละมากที่สุด คิดเป็น **48.98 %** นักเรียนที่ทำประจำ คิดเป็น 34.69 % ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำคิดเป็น 16.33 %

จากข้อข้างต้น หากพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้ว่าเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อความพยายามทางการเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความพยายามทางการเรียนอย่างเต็มที่ ทำสิ่งที่ดี เหมาะสมอย่างที่ตั้งใจไว้ พยายามที่จะพัฒนาตนเอง ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากตำราเรียน ค้นคว้าในห้องสมุด รวมทั้งการฝึกทักษะจากบทเรียนที่ยาก การวางแผนการเรียนที่ดีตั้งแต่ต้นปี การศึกษา ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมีจำนวนน้อย ซึ่งในนักเรียนกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเจตคติที่ให้นักเรียนเห็นเป้าหมาย คุณประโยชน์ คุณค่าของความพยายาม รวมทั้งการยอมรับของสังคมที่มีต่อผู้ที่มีความพยายาม รวมทั้งกระตุ้นนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี ให้มีความพยายาม ขยันหมั่นเพียรในด้านการเรียน ให้นักเรียนตระหนักในการวางแผนทางด้านการเรียน มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และหากได้ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัย ก็จะเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในชีวิตตามที่ตนได้มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางเพื่อนำข้อค้นพบในการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน คือ

1. ครูควรศึกษาธรรมชาติของเพศและวัยของนักเรียน ประกอบกับพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อพัฒนาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ครูควรใช้จิตวิทยาในการโน้มน้าวจิตใจให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาเจตคติที่ดี รวมทั้งเห็นคุณค่าของการปรับเจตคติ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยทางสังคม
- 2.2 การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเจตคติที่ดีของนักเรียน

บรรณานุกรม

ฉันทนา ภาคบงกชและคณะ.(2539). การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2524). จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ปยุตโต). (2538). “วินัย: เรื่องใหญ่กว่าที่คิด” วารสารพฤติกรรมศาสตร์” สุขุทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2540). เอกสารการสอนชุดวิชา 32304 : การบริหารงานบุคคล กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สุรพงษ์ ชูเดช. (2542). ผลของการฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขาที่มีต่อการพัฒनावินัยในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปริญญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). การเสริมสร้างวินัย. คู่มือแนะแนวปฏิบัติ กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สุชาและสุรางค์ จันทรเอม. (2521). จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์: สถิตาพร คำสด. (2546). การศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมพิศ แซ่เฮง. (2546) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาช่างอุตสาหกรรม. โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร